

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bronisława
Nazwisko: Nowak
Nazwisko rodowe: Tetla
Miejsce urodzenia: Studzionka
Data urodzenia: 21-05-1919
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Bronisława Nowak występuje w materiałach sprawy krypt. „Kolporterzy” prowadzonej od 12.01.1953 przez Wydział III WUBP Katowice/Stalinogród. Wstępno-agencyjne rozpracowanie krypt. „Kolporterzy” (przekwalifikowane 25.05.1953 na rozpracowanie agencyjne), zostało wszczęte w związku z rozkolportowaniem na terenie woj. katowickiego „ulotek o treści anty-państwowej i anty-radzieckiej” oraz ujawnieniem listów z pogroźkami, które otrzymywali aktywiści partyjni i społeczni. W wyniku rozpracowania ustalono, iż rozpowszechnianiem ulotek zajmują się członkowie działającej od 1948 roku na terenie województwa konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (w lutym 1952 zmiana nazwy organizacji na „Szeregi Wolności”). W związku z dekonspiracją, jaka nastąpiła w grudniu 1952 członkowie „SW” zaczęli się ukrywać m.in. na terenie pow. pszczyńskiego. Bronisława Nowak będąca jedną z osób udzielających pomocy członkom „kontrewolucyjnej” organizacji została zatrzymana 10.11.53 i tymczasowo aresztowana. Materiały sprawy zarchiwizowano 26.11.1955 pod sygn. 21634/55, a 22.12.1960 zarchiwizowane materiały połączono z materiałami Wydziału Śledczego o sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiały archiwalne zarejestrowano pod nową sygn. 1047/III.	IPN Ka 03/734 t. 1-25 (1047/III).	

Materiały operacyjno-śledcze. Bronisława Nowak zatrzymana 10.11.1953 (w miejscu zamieszkania przeprowadzono rewizję) pod zarzutem udzielania pomocy członkom „kontrewolucyjnej” organizacji „Szeregi Wolności” została objęta śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Stalinogród (Katowice) pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Stalinogrodzie (sygn. akt Pr II 207/53). W związku z prowadzonym postępowaniem ww. przesłuchano i tymczasowo aresztowano. Śledztwo zakończono 07.01.1954. Bronisława Nowak została oskarżona o to, że od stycznia do sierpnia 1953 systematycznie udzielała pomocy członkom „kontrewolucyjnej” organizacji „Szeregi Wolności” mającej na celu „obalenie przemocą ustroju PRL” m.in. w ten sposób, że donosiła im otrzymane paczki żywnościowe i pieniądze, tj. o czyn z art. 28 w zw. z art. 86 § 2 kkWP. Materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 17950/54, a w dn. 22.12.1960 połączono z innymi materiałami Wydziału Śledczego dot. organizacji „Szeregi Wolności” pod sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiały archiwalne zarejestrowano w Wydziale „C” KW MO Katowice pod nową sygn. 1047/III.

IPN Ka 03/734 t. 1-25 (1047/III), IPN Ka 064/164 (1D/ŚI).

Akta sądowe Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowicach). W dniu 09.02.1954 WSR w Stalinogrodzie (sygn. akt Sr. 17/54) zmieniając kwalifikację prawną zarzucanego czynu, uznał Bronisławę Nowak za winną tego, że w okresie od stycznia do maja 1953 na terenie powiatu pszczyńskiego pomagała uniknąć odpowiedzialności karnej osobom ukrywającym się przed wymiarem sprawiedliwości w ten sposób, że doręczała im paczki żywnościowe i pieniądze, tj. przestępstwa z art. 148 § 1 kk. Ww. została skazana na karę 2 lat więzienia. Najwyższy Sąd Wojskowy w dn. 11.03.1954 (sygn. S. 196/54) skargę rewizyjną pozostawił bez uwzględnienia. Zasądzoną karę Bronisława Nowak początkowo odbywała w Więzieniu Karno-Śledczym w Stalinogrodzie, od 08.04.1954 więziona była w Opolu. W dniu 22.01.1955 na mocy decyzji WSR w Stalinogrodzie, ww. została zwolniona warunkowo z odbycia reszty kary i 27.01.1955 opuściła więzienie.

IPN Ka 1/266 (Sr 17/54), IPN Ka 365/14.

W materiałach znajdują się informacje dotyczące „nielegalnych organizacji” oraz osób prowadzących działalność skierowaną przeciwko Polsce Ludowej na terenie województwa katowickiego. Bronisława Nowak występuje w aktach w związku z informacją dotyczącą działalności „kontrewolucyjnej organizacji młodzieżowej” pn. „Szeregi Wolności”.

IPN Ka 032/13 t. 1-2 (14/3).

Materiały administracyjne sporządzone w 1961 roku przez Wydział „C” KW MO Katowice. W materiałach znajdują się wykazy osób z terenu pow. pszczyńskiego, które ze względu na swoją działalność zostały zarejestrowane w kartotece ogólnej Wydziału „C” KW MO Katowice. Ww. występuje w ewidencji operacyjnej jako osoba skazana w 1954 roku przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (Katowicach) za współpracę z „nielegalną” organizacją o nazwie „Szeregi Wolności”.

IPN Ka 0112/9 t. 1 (11/PZ).

Materiały administracyjne. Bronisława Nowak (zd. Tetła) figuruje w „Charakterystyce nr 31” sporządzonej w 1974 roku przez Wydział „C” KW MO w Katowicach na podstawie akt 1047/III i dotyczącej konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (02.02.1952 zmiana nazwy na „Szeregi Wolności”). Organizacja, która powstała w marcu 1948 na terenie Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach, działała na terenie Mysłowic, Katowic i powiatu pszczyńskiego. Członkowie zorganizowani początkowo w zastępy „Lisów”, „Wilków” i „Orłów”, a od czasu reorganizacji przeprowadzonej w lutym 1952 w oddziały „Bój” (dywersyjno-sabotażowy), „Duch” (zajmujący się propagandą), „Czuwaj” (odpowiedzialny m.in. za zabezpieczenie terenu podczas akcji ulotkowych) oraz „Redakcja” (redagowanie i powielanie ulotek) składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy i posługiwali się pseudonimami. W lipcu 1952 do „Szeregów Wolności” została włączona pięcioosobowa organizacja „Volgus”, która utworzyła oddział „Młodzi”. Celem TKH/SW była „walka z ustrojem PRL oraz osłabianie więzi ze Związkiem Radzieckim” poprzez redagowanie i kolportaż „wrogich” ulotek oraz wysyłanie „listów pogróżkowych” do aktywistów PZPR. Od 24.11.1948 dla członków organizacji wydawana była gazetka „Bojownik” zawierająca m.in. informacje pochodzące z zachodnich audycji radiowych. W wyniku rozpracowania, które zostało wszczęte na podstawie wyrywkowej kontroli korespondencji prowadzonej przez WUBP w Poznaniu, aresztowano 44 członków „Szeregów Wolności” oraz 20 „pomocników”. Zostali oni skazani przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinoogrodzie (Katowicach) na kary więzienia od roku do 10 lat. Ww., która udzielała pomocy członkom „nielegalnej” organizacji została 10.11.1953 aresztowana, a 09.02.1954 wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinoogrodzie (Katowicach) skazana na karę 2 lat więzienia.

IPN Ka 057/340 t. 1-3 (Charakterystyka 31), IPN Ka 057/665 (Charakterystyka 31).